

Autor diplomové práce: Bc. Veronika Janků
Název diplomové práce: Soubor národních věcných autorit a jeho aplikace ve specializovaných knihovnách na příkladu Knihovny Vojenského historického ústavu
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Marie Balíková
Oponent: PhDr. Barbora Drobíková
Hodnocení: výborně (1)
Datum vyhotovení posudku: 6.5. 2008

Cíl práce:

Cílem práce je popsat a zhodnotit aplikaci Souboru národních věcných autorit v Knihovně Vojenského historického ústavu (dále jen VHÚ).

Shoda se zadáním diplomového úkolu:

Práce je zhotovena zcela v souladu se zadaným diplomovým úkolem.

Struktura práce:

Práce je členěna logicky. Autorka zahajuje teoretickým výkladem problematiky selekčních jazyků. V dalších kapitolách navazuje již konkrétním popisem situace knihovny VHÚ. V kapitole páté a šesté podrobně předkládá proces aplikace souboru národních věcných autorit do praxe knihovny.

Volba informačních zdrojů:

Informační zdroje jsou zvoleny adekvátně obsahu práce a jsou citovány srozumitelným způsobem dle normy ISO 690.

Stylistická úroveň práce:

Práce je napsána hezkým jazykem, dobře se čte. Autorka se vyvarovala zbytečných překlepů a hrubek.

Formální úprava práce:

Formálně je práce dobře upravena. Autorka využívá množství tabulek k lepší orientaci ve výkladu tezauru.

Hodnocení práce:

Bc. Veronika Janků si předsevzala v diplomové práci poměrně náročný úkol, a to popsat problematiku aplikace velmi specializovaného tezauru v knihovně VHÚ. Tento tezaurus navíc není samostatným na nic nenavazujícím objektem, je to tezaurus, který je zcela promyšleně integrován do Souboru národních věcných autorit vytvářený v Národní knihovně České republiky. Čtenář má tak možnost sledovat velmi zajímavý odborný proces – tvorbu specializovaného tezauru a jeho integraci do velkého v podstatě univerzálního souboru věcných autorit.

Přednosti diplomové práce:

Autorka výborně popisuje celý proces tvorby tezauru. Tento text by bylo možné doporučit studentům našeho oboru, protože velmi přesně popisuje veškeré složitosti tvorby tezauru, problémy s tím související. Pokud odhlédneme od oboru vojenství, kterého se tezaurus týká, stává se text skvělým praktickým průvodcem tvorby tezauru vůbec. Je zde prakticky hezky ukázáno, že to, co teoretické texty o tezaurech podávají, se skutečně v praxi také děje. Jde o problematiku detailnosti termínu, běžného versus odborného jazyka, vícejazyčné ekvivalenty, problematika hierarchických a asociovaných vazeb. V oblasti vojenství se setkáváme

s problémy etickými. Text také velmi hezky ukazuje problematiku začlenění takto odborně vyhraněného tezauru do jakéhosi univerzálního zastřešujícího souboru věcných autorit. Chápu toto úsilí jako velmi ojedinělé v rámci České republiky, ovšem hodno následování. Vzhledem k praxi, kterou Bc. Janků vykonává v této knihovně a k úrovni práce lze konstatovat, že se stala odbornicí v této oblasti.

Nedostatky diplomové práce:

Jak z výše uvedeného vyplývá, úroveň diplomové práce je opravdu vynikající. Co by bylo možné vytknout, je snad zbytečná šíře úvodních kapitol, kde autorka kompiluje informace z učebnic a textů zabývajících se teorií selekčních jazyků. V takto specifické práci na velmi vysoké úrovni, jsou tyto teoretické základy v podstatě zbytečné. Nelze předpokládat, že tuto práci budou číst naprostí laici. Autorka se proto ke stěžejním kapitolám práce dostává až cca na straně třicáté, což je pro čtenáře únavné. Nelze to však chápat jako velkou chybu, v diplomovém úkolu byly tyto teoretické základy zadány. Je to spíše můj subjektivní pohled oponentky. Pravděpodobně bych to takto podrobně nevyžadovala.

A ráda bych si na tomto místě dovolila malou poznámku, kterou nelze brát jako výtku. Ovšem jako čtenářku mě to velmi pobavilo. Na s. 74 autorka podává výklad týkající se použití běžného vs. odborného jazyka v tezauru. Jako příklad problematického termínu překládá termín „výbušiny“ jakožto odborný versus „výbušniny“ jakožto běžně užívaný termín a polemizuje o vhodnosti využití toho kterého tvaru v autoritním hesle. Nakonec konstatuje nutnost využití termínu „výbušniny“ jakožto preferovaného a „výbušiny“ jakožto odkazového termínu s vysvětlením, že i neodborný uživatel najde relevantní dokumenty. Nebylo by lepší, aby laici žádné dokumenty týkající se výbuš(n)in neměli možnost nalézt? :-). Samozřejmě se přikláním k uvedenému řešení, ovšem je to opravdu velmi povedený příklad.

Otázky k obhajobě:

Zdvorně žádám Bc. Veroniku Janků, aby v rámci obhajoby své práce zodpověděla následující otázku:

Jakým způsobem je zajištěna a plánována revize a aktualizace vytvářených hesel z oblasti vojenské historie v rámci celého souboru národních věcných autorit? Běžnou praxí jsou 3 roky až 5 let, po nichž následuje revize používaných termínů, revize založených kandidátů a následná aktualizace tezauru. Jak je to však plánováno v tomto případě, kdy je tezaurus včleněn jako nedílná součást souboru národních věcných autorit?

Předloženou diplomovou práci doporučuji bez výhrad k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou.

PhDr. Barbora Drobíková

